

Monošter tudi

letos gostil

priznane

likovne

umetnike

STR. 2

Nejsem znala,

ka je tau, ka

mati pa oča

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 28. avgusta 2014 ☼ Leto XXIV, št. 35

Beltinci: Prekmurje proslavilo združitev z matičnim narodom

SVETEL TRENUTEK SLOVENSKE ZGODOVINE

V počastitev obletnice združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom je 17. avgust od leta 2005 v Sloveniji državni praznik. Prva proslava, s katero so počastili dogodek iz leta 1919, ko je po 900 letih Prekmurje postalo del Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, je bila v Beltincih leta 2006, nato so se slovesnosti zvrstile v Murski Soboti, pri Gradu ter leta 2009 in letos v Beltincih. Državne proslave so zaradi varčevanja na pet let, medtem ko so združene občinske počastitve vsako leto. Če se je na prvi proslavi pred 95 leti v beltinskem parku zbralo prek 20 tisoč Prekmurcev in obiskovalcev iz drugih krajev Slovenije, jih je bilo na letošnji, tako »na oko«, desetkrat manj, med njimi tudi ves državni posvetni in cerkveni vrh z osrednjim govornikom, novim predsednikom Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milanom Brglezom. Po govoru, v katerem je bilo več izrazitih vsebinskih poudarkov, s(m)o spremljali sodobno zastavljen kulturni program, ki sta ga režiser Matjaž Farič in scenarist, pisatelj Dušan Šarotar, naslovlila *Danes Prekmurje!*

Slavnostni govornik dr. Milan Brglez (to je bil njegov prvi javni nastop v vlogi predsednika Državnega zbora R Slovenije) je uvodoma poudaril, da »predstavlja praznik združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom še toli-

Proslave v Beltincih ob združitvi prekmurskih Slovencev z matičnim narodom se je udeležil posvetni in cerkveni vrh na čelu s predsednikom države Borutom Pahorjem.

Utrinek s proslave

ko bolj svetel trenutek naše zgodovine, trenutek, ko je bila Prekmurcem brez bojov in brez prelivanja krvi priznana pravica, da vendarle postanejo sestavni del sloven-

skega narodnega prostora.« Med zaslužnimi možmi, da se je to zgodilo, je predsednik posebej omenil dr. Matijo Slaviča, ki je bil tudi sicer zelo kritičen, kako so Madžari rav-

nali s prekmurskimi Slovenci. »Prekmurje je v okviru ogrske monarhije stoletja dolgo predstavljalo obrobno mejno območje, njegovi prebivalci pa nepomembno manjšino, brez kakršnekoli politične samostojnosti, popolnoma ločeno od ostalih slovenskih pokrajin... Glavna in največja zasluga za to, da se je v zavetju domov kljub vsemu govorilo in pelo po slovensko ter se ohranjalo slovenske običaje, pa gre slovenskim narodnim buditeljem, braniteljem slovenstva ob Muri, ki so širili in ohranjali slovensko besedo in s tem svojo narodnostno pripadnost, ki jih je nepremostljivo ločevala

od večinskega madžarskega prebivalstva.«

V nadvse aktualnem delu govora je dr. Milan Brglez izpostavil nujnost hitrejšega gospodarskega razvoja, za kar ima Prekmurje dovolj naravnih danosti, vendar je potrebno storiti več, »ne samo z odločitvami na papirju, ampak tudi v praksi. Le s skupnimi močmi bo Prekmurje napredovalo tudi gospodarsko. Le če bo država vedela in znala izkoristiti vse to, kar nam Prekmurje ponuja, bomo lahko zagotovili ne samo ohranjanje delovnih mest, ampak tudi nova delovna mesta... Brez novih delovnih mest bodo odhajali mladi v mesta, Prekmurje pa bo nazadovalo.«

Predsednik DZ je govoril tudi o domovini, Sloveniji, kar »smo predvsem njeni ljudje, njeni državljani in pa vse njene pokrajine, od skrajne vzhodne, torej prekmurske, do zahodne, primorske.« Vendar takšnega navdušenja nad domovino, kot je bilo ob združitvi, ne čutimo več, je menil in dodal, da: »Zaradi te zgodovinske izkušnje prekmurski Slovenci ta praznik verjetno občutite drugače in se z njim poistovestite bolj kot ostali državljani, še zlasti pa pripadniki in pripadnice avtohtone madžarske narodne skupnosti, ki jih ob tej slovesnosti nikakor ne smemo pozabiti.«

Ernest Ružič

Monošter tudi letos gostil priznane likovne umetnike

Število »13« pomeni za mnoge ljudi nesrečo, jih je pa veliko, ki jim to število prinaša srečo. To velja zagotovo za organizatorje Mednarodnih likovnih kolonij v Monoštru, kajti letos avgusta so že trinajstič uspešno priredili enotedensko bivanje priznanih umetnikov - v prvi vrsti iz Slovenije in Madžarske, pa še od kod drugod.

»Slovenski kulturno-informacijski center gosti letos deset eminentnih umetnikov. Slovenija prevladuje s petimi akademskimi ustvarjalci, prišla pa sta dva zanimiva likovnika s Hrvaške. Ne smemo pa pozabiti umetnikov z Madžarske in slikarko s Finske« - je opozoril strokovni vodja vsakokratnih monoštrskih kolonij, nekdanji direktor Muzeja-galerije Lendava Franc Gerič.

In res, slikarji iz različnih krajev so z življenjem napolnili razstavni prostor Slovenskega doma. V toku enega tedna so jim organizatorji - med njimi v prvi vrsti Zveza Slovencev na Madžarskem - priredili izlete in druženja ob večerih. Glavno pa je vseskozi ostajalo ustvarjanje, s tem da so umetniki do delali tudi stvaritev, ki je bila povezana z dvojnimi jubilejem Monoštra (830 let ustanovitve mesta in 350 let znamenite bitke).

Med umetniki smo srečali že skoraj stalne udeležence monoštrskih kolonij. György Csuta iz madžarske županije Békés se je umetniških srečanj udeležil že desetkrat. Slikar pravi, da je Monošter pomembno postajališče v njegovem življenju. Od pomladi se udeležuje številnih kolonij, ko pa utrujen prispe v Porabje, najde svoje prijatelje. »Tukaj se človek umiri, se sprosti. Tu naslikam take podobe, ki jih drugod ne bi. Zame je to izredno prijazno mesto, rad imam Monošter in tukajšnje ljudi« - je povedal umetnik in dodal, da tokrat uporablja tudi zanj neobičajne barve, medtem ko slika srečanje kromosomov. »Spomladi smo imeli razstavo na tematiko 'Riba

v kletki'. Tam sem se navzel teh plavih, zelenih in belih barv.«

Med večkratnimi udeleženci porabskih kolonij smo srečali tudi priznanega slikarja iz

Nato nanašam akrilno barvo, in medtem koristim lopatico, čopič, valjček in različne pripomočke.« Dubravko Baumgartner se sicer rad odzove na povabila v Monošter,

in asociativno iščem ciprese, hiške in okna, ki me asociirajo na mediteranska mesta« - je razložil panonski hrvaški ustvarjalec.

Njegov mlajši kolega, Zagreb-

Umetnike je sprejel tudi generalni konzul R Slovenije v Monoštru Dušan Snoj. (z leve) Jože Hirnök, predsednik ZSM, slikar Dubravko Baumgartner, sodelavka konzulata Andreja Kovács, slikar Endre Göntér, generalni konzul Dušan Snoj, slikarka Lucija Stramec, slikar Igor Banfi, slikarka Marija B. Raunio, kipar Ferenc Király, slikar Luka Petrač, György Csuta, kipar István Vanyúr in slikar Željko Mucko

Prekmurja Endreja Göntérja, sicer madžarskega rodu. »Ukvarjam se z dvema slikama. Ena od njih se nanaša na ustanovitev mesta, v podobi svetlobe, ki prodira v mračnijašvo. Sicer je tukaj pred Monoštrom zagotovo še obstajalo nekaj, kajti v sotočju rek se nekaj vedno dogaja. Druga slika je slavospev, oda mestu, ki je sedaj živeče« - nam je zaupal ustvarjalec iz Slovenije in dodal: »Gnezdo sem vzel kot simboliko, kajti ponavadi velja tudi za več generacij ptičev ali vsaj za eno generacijo ptičjih staršev. Ponuja stabilnost in simbolizira gnezdišče, kjer se imajo ljudje lepo« - je o svojih stvaritvah v zanj značilnih rdeče-črnih barvah povedal Endre Göntér.

Predstavniki mlajše generacije lendavskih slikarjev Dubravko Baumgartner se je na letošnji koloniji med drugim posvetil okrasnemu detajlu cerkve v Monoštru. »Želim ga vključiti v diptih, da bi vse to vpletel v zgodbo o baročni cerkvi in cistercijanih« - je povedal mladi akademski slikar in dodal: »Uporabljam mešano tehniko, v podlago vnašam lepilo in pesek, da dobim neke vrste strukturo.

kajti v preteklih letih je tukaj navezal številna prijateljstva. Tretji v vrsti prekmurskih ustvarjalcev je bil akademski slikar Igor Banfi, ki sicer trenutno ustvarja nedaleč od Ljubljane. »Prišel sem tretjič na to kolonijo, saj je ena boljših. Dobra organizacija, dobri pogoji, dobra družba« - je gostitelje pohvalil umetnik in dodal: »Ponavadi slikam z oljem na platno. Potrebe kolonije pa so take, da naj bi se slika malo prej posušila, zaradi prenašanja. Tukaj slikam v tehniki akril na platno kakor večina mojih kolegov.« Slikar je še povedal, da nadaljujejo to, kar ponavadi delajo v ateljejih, mogoče z navezavo na kraj ustvarjanja. Hrvaško sta zastopala dva slikarja. Nekoliko starejši umetnik je prispel iz obmejne Koprivnice. Željko Mucko je dolgoletni udeleženec lendavskih likovnih kolonij. V Monošter ga je privedla želja po spoznanju nečesa novega. »Trenutno se nahajam na neki meji. Abstrakcija me vleče naprej, figuralika pa me usmerja nazaj. Tukaj iščem samega sebe. Moja inspiracija je v glavnem Sredozemlje, poetika Mediterana. Vselej krenem od abstrakcije

član Luka Petrač, najdeva iz zive v tehniki. »Uporabljam kombiniran način. Ozadje naslikam z akrilom, na nje ga pa rišem s tušem. Le-ta je bolj zanimiv zame, kajti ustvarja črte različnega karakterja - tanke in debele. Kar koli lahko nastane, saj je to tekoča tehnika« - dodaja mladi slikar, ki največ svojega ustvarjalnega časa sicer posveča mozaikom. Na sliki o Monoštru pa je upodobil konja, saj je bilo to prvo bitje, ki ga je zagledal ob vstopu na Madžarsko. Na tokratni koloniji sta ustvarjali dve umetnici, slovenske koroške slikarke Lucije Stramec, žal, zaradi trenutne odsotnosti nismo mogli povprašati. Pri povedoval pa nam je Maria Raunio, ki je rojena Finka, živi pa že petnajst let na Madžarskem. »Tukaj sem zaključila akademijo pred tremi leti in mislim, da bom nekaj časa ostala« - je povedala slikarka in dodala: »Tudi letos sem se udeležila že dveh likovnih kolonij. Na obeh sem upodabljala pokrajine. Pozimi, kadar sem v lastnem ateljeju, se ukvarjam s svojo drugo serijo, z ženskimi liki. Ko pa pride poletje, se napotim in slikam raznovrstne pokrajine.«

Kiparji so na monoštrskih kolonijah vselej ustvarjali ločeno. Tokrat sta bila prisotna dva - znana obraza. István Vanyúr z Madžarske je ob glavnih opravih modeliral tudi živalske like. »Vsaka živalska podoba govori o človeku. Jaz pa se rad poigram s takšnimi motivi. Vsaka skulptura izraža neko čustvo. Sicer pa ne razmišljam o tem med ustvarjanjem, vsakdo lahko odkrije lastno sporočilo« - je med modeliranjem medveda povedal kipar.

Nepogrešljivi gost monoštrskih kolonij, starosta lendavskih umetnikov, kipar Ferenc Király, se je tudi tokrat odločil za »motive feminine«, je pa poudaril, da kipar takega dela ne more končati v roku enega tedna. »Potrebno je še cizelirati, patinirati in polirati, šele tako dobijo vdolbine svojo temnejšo strukturo. Oblike se bodo pojavile poudarjeno. Nato jo bo treba še povoščiti in narediti podstavek. Tedaj lahko govorimo o dokončani skulpturi« - nam je zaupal kipar med brušenjem umetnine. Ferenc Király se je že šestič udeležil monoštrskega druženja, kajti pravi, da je »postal prijatelj domačih«.

Kakor je povedal strokovni vodja Franc Gerič, je Mestna občina Monošter že drugo leto finančno podprla likovno kolonijo. »Mestna občina nas ne podpira le v turističnem pogledu, ampak tudi strokovno in materialno. Zahvala pa gre tudi Zvezi Slovencev, saj nobena kolonija v našem mestu ne uspeva tako kakor monoštrska« - je povedal Franc Gerič in pomenljivo dodal: »Galerijski prostori v Monoštru so tematika obljub že vrsto let. Verjamem, da bo župan v novem mandatu to tudi podkrepil. Škoda, da ta bogata in cenjena zbirka ni na ogled širši javnosti. Ni namreč dovolj, da se turistom ponuja termalna voda in jedača, morajo dobiti tudi umetniške, kulturne užitke.«

-dm-

BIDERMAJER – PRIDIH 19. STOLETJA NA SLOVENSKEM

V obdobju bidermajerja sta se z novim slogom predstavila predvsem slikarstvo in pohištvo. Če se najprej osredotočim na prvo, je potrebno poudariti, da je ta zvrst umetnosti takrat živela za meščanskega naročnika. Tedaj se je v posebnem zgodovinskem kontekstu okrepila ekonomska moč buržuazije. V nastajajoči meščanski plasti izobražencev pa se je začela prebujati zavest o nacionalni pripadnosti. Za opremo svojega doma je meščan zahteval galerijo družinskih portretov, kar sicer velja za vsak vzpenjajoči se družbeni sloj, in vzporednice lahko najdemo tudi v današnjem času. Meščanski portret je namreč za slikarja tistega

Pohištvo bidermajer

obdobja predstavljal najbolj reden vir zaslužka. Slogovne prvine slikarstva iz obdobja bidermajer so bile opre te zlasti na formalne značilnosti klasicizma. To so ostra risba, tanki nanosi zglajene barve in skopa barvna lestvica. Med motivi sta prevladovala predvsem portret in krajina, pridružujejo pa se jima še mestna veduta, tihožitje ter redkeje žanr. Posebnost časa je prav tako porast ljubiteljskih slikarjev, diletantov, ki so se s slikarstvom ukvarjali zgolj občasno. Bili so brez formalne akademske izobrazbe, zgledovali so se le po tradicionalno uveljavljenih umetnikih. Ta slikarska produkcija je za razvoj sicer obrobne pomena, po kvaliteti precej neenotna, vendar obsežna. Vsekakor velja omeniti nekaj slovenskih ustvarjalcev tega časa, kot so Matevž Langus, Mihael Stroj, Jožef Tominc, Marko Pernhart in Anton Karinger.

Matevž Langus je slikal predvsem portrete kranjskih in zlasti ljubljanskih meščanov. Poleg tega je izdeloval še cerkvene podobe in freske v zapoznili baročni maniri. Ob portretih

se je posvetil slikanju ozadja in atributov, ki so označevali portretirančev status, interese ter dejavnost. Jožef Tominc je s svojim življenjem pogosto simboliziral položaj izobraženca in umetnika na meji dveh kultur in dveh narodov. Deloval je v Gorici, Trstu in Ljubljani. Profesionalno je obvladoval slikarsko tehniko, kar je posebej očitno na naslikanih materialih: tkaninah, čipkah, porcelanu, položčenem lesu... Njegovi

upodobljenci se predstavljajo s svojo neoporečno moralno držo, krepostjo in prodornostjo. Mihael Stroj je zaslovel kot modni portretist ljubljanskega meščanstva. Sicer pa je ustrezal zahtevnejšemu naročniškemu krogu. Prav tako je uvedel poseben tip ženskega porteta z ozkim obrazom, melanholičnim izrazom in poudarjeno elegantnimi rokami in rame ni. Marko Pernhart in Anton Karinger pa sta bila predvsem krajinarja. Panoramske slike so hkrati bile sredi 19. stoletja razširjen in priljubljen pojav, ki je nastal v odvisnosti od razvoja tehnike, zlasti fotografije.

Če se želim nadalje osredotočiti na pohištvo, naj omenim, da v današnjem času, predvsem v novjših stanovanjih, ljudje velikokrat pri opremljanju segajo h klasičnim dodatkom. Ti dodatki so tako rekoč večni, zelo cenjeni in lepi. V 21. stoletju prav klasično pohištvo rado pričara čarobni duh skrivnostne preteklosti. S pravo izbiro elegancije in stila naredi prostor urejen, prijetno domač in udoben.

Znano pa je, da so pravi in ori-

ginalni deli pohištva iz različnih slogovnih obdobij zelo dragi in prav tako na tržišču težko dostopni. Pogosto se zgodi, da naletimo na replike različnih modelov novejšega dizajna. Ti so izdelani v določenem starejšem stilu, prilagojeni pa so potrebam sedanjega časa. Takšna vrsta klasične opreme je trenutno zelo aktualna predvsem med mlajšo generacijo, katera si želi prefinjeno – klasično obarvano stanovanje združiti s sodobnim načinom življenja. Omenjeno pohištvo iz starejših dni pa dobi še poseben pečat v kombinaciji s pravilno izbranimi tkaninami, svetlobnimi telesi ter z ostalimi okrasnimi detajli.

Ljudje pogosto posegajo po pohištvu iz stilnega obdobja devetnajstega stoletja. V tistem času pa je bila družbena situacija takšna, da je bil dom jedro meščanskega sveta. Samo doma so ljudje lahko pozabili ali umetno zatrli misli na težave in protislovja družbe. Tu in zgolj tu je meščanska – še bolj pa malomeščanska – družina lahko gojila utvaro harmonične, hierarhične sreče, obkrožena s predmeti, ki so jo potrjevali. Omogočali so ji utvaro sanjskega življenja, ki je svoj najvišji izraz našla v družinskem obredu, razvitem prav v ta namen. Najneposrednejši vtis, ki ga velikokrat ponuja meščanski dom sredi 19. stoletja, pa je vtis prenatrpanosti in prikrivanja. Šlo je za kopice predmetov, blazin, pregrinjaj in tapet, ki so bili vedno, ne glede na svojo naravo, zapleteno izdelani. Nobene slike ni bilo brez pozlačenega, izrezbarjenega, intanziranega okvirja, včasih celo oblečenega v žamet. Nobenega stola, ki ne bi bil tapeciran ali opet s prevleko, nobenega koščka tkanine brez res, nobenega kosa lesa, ki se ga ne bi dotaknila stružnica, nobene površine, na kateri ne bi ležal kak kos blaga ali stal kak predmet. Stvari, ki so pripovedovale o svoji ceni v času, ko so obrtniki večino predmetov

za domačo rabo še izdelovali ročno, je bila zapletena izdelava skupaj z dragimi materiali pomemben dejavnik cene. Za visoko ceno je bilo potemtakem mogoče kupiti tudi udobje, ki se ga je dalo videti, ne le občutiti. Vendar predmeti niso bili le uporabni ali simbol statusa in uspeha. Svojo vrednost so imeli tudi kot izraz lastnikove osebnosti in kot hkratna resničnost meščanskega življenja.

Pohištvenih stilov je bilo tedaj

Jožef Tominc, Dr. Fružič z družino

več, med njimi pa je bil zelo priljubljen bidermajer (nem. *Biedermeier*, po ironično prikazanem literarnem liku malomeščana, v humorističnem delu pesnika Ludwiga Eichordta – *Biedermaiers Lebenslust*). Bidermajer je na eni strani oznaka za življenjski slog in celotno duhovno naravnost nemškega in avstrijskega malomeščanstva v predmarčni dobi v letih med 1815 in 1848. Se pravi umik iz politično-socialnega območja v idilično, filistrsko domačnost. Po drugi strani pa je oznaka za umetnostni slog te dobe.

Umetnostni stil tega časa se je najčisteje izrazil v stvarnem in prijaznem izdelovanju stanovanjske opreme, zlasti v oblikovanju pohištva. Nima pa ta slog lastne arhitekture ali kiparstva. Skrbno obdelan plamenast les, najpogosteje češnja in mahagoni, in črtasto ali rožnato tapetniško blago ter mehko zaobljene linije so mu vse do danes ohranili vtis priljubljenosti. Eden izmed vodilnih centrov proizvodnje pohištva in drobne inventarja (zlasti ur) je bil Dunaj. Poleg pohištva je

bila znana tudi bidermajerska steklovina, večinoma iz visoko razvitih čeških steklarn.

Pohištvo igra pomembno vlogo v našem vsakdanjem življenju. Od pisalne mize, za katero delamo, do udobne postelje, kamor se zvečer uležemo. Staro pohištvo pa ni zgolj uporabno; je estetsko prijetno in resnična vez s preteklostjo in zato je pomembno vedeti, kaj kupujemo. Tako za izučenega lovca za starinami kot tudi za začetni-

ka je težkih kar nekaj dejstev. Pogosto je težko ugotoviti, koliko je pohištvo staro, v katero obdobje sodijo noge mize ali stola, hrbtna naslonila, površinska obdelava in oblazinjenje. Pomembno je

prav tako, ali je pohištvo v celoti slogovno – se pravi ali je iz časa, ko je slog prišel v modo – ali je predelano in obnovljeno. Ali gre morda za poznejši posnetek originala, saj je bil marsikateri slog večkrat priljubljen. Pohištvo ima dolgo zgodovino in anatomija le-tega se najjasneje pokaže, če s stola ali blazinjaka snamemo prevleke in okrasne dodatke. Na tak način se pokaže, kako je bil določen element sestavljen; kako so vidne dele izrezljali ali okrasili in kako so »nevidne« pustili neobdelane. Opazimo lahko tudi luknje, ki so jih pustili žebliji, zaradi večkratnih blazinjenj. Skratka, še bi lahko naštevali, vendar so to podatki, ki so že bolj aktualni za starinoslovce.

In v katerem stanovanju danes ne najdemo slike vsaj ene krajine, tihožitja, portreta, žanra ali vedute? Se zgodi. Vendar redko. Veliko ljudi sega h klasičnimi predmeti, časa, življenja in umetnosti. Zato, da je življenje bolj prijetno, bolj domače in toplinsko.

Mojca Polona Vaupotič

OD SLOVENIJE...

Pahor predlagal Cerarja za mandatarja

»Če kdo misli, da je to delo težko, se moti. V resnici je še veliko težje,« je ob uradnem predlogu Mira Cerarja za novega predsednika vlade poudaril predsednik republike Borut Pahor. Predsednik Pahor je ob slovesnem podpisu predloga novega mandatarja povedal, da Mira Cerarja predlaga za mandatarja, ker predseduje stranki, ki je prepričljivo zmagala na letošnjih predčasnih volitvah, v glavnem po njegovi zaslugi. Prav tako po pogovorih s poslanskimi skupinami Cerar uživa podporo za izvolitev na mesto premierja, je dodal Pahor, pa tudi zato, ker ga pri Cerarju prepričujeta njegova osebna predanost in osredotočenost na naloge, ki predlaganega novega mandatarja čakajo s prevzemom odgovornosti. Predsednik republike je v nagovoru po podpisu mandatarskega predloga še razložil, da Slovenija v zadnjem obdobju zaostaja bolj, kot so njene naravne danosti ter pridnost in talent naših ljudi. Slovenci so bili po Pahorjevem mnenju po osamosvojitvi preveč prepričani o samoumevnosti svojega uspeha in so na druge države gledali vzvišeno. »Križa nas je spravila na realna tla,« je še opozoril Pahor, ki pa je prepričan, da ima Slovenija spet realne možnosti za krepitev samopodobe doma in po svetu.

Predlagani novi mandatar Miro Cerar se je zahvalil volivcem in pojasnil, da čuti odgovornost in se zaveda težkih nalog, ki so pred njim. Tako on kot prihodnja vlada in poslanci so pred velikim izzivom, kako iziti iz krize in kako državo prenoviti tako, da bomo sebi, predvsem pa prihodnjim generacijam zagotovili kakovostno življenje in trajnostni razvoj, je povedal Cerar. »Storil bom vse, kar je v moji moči, da bo vlada dovolj kompetentna in stabilna, da bo lahko prišla do ključnih ciljev, kot sta izhod iz krize in povrnitev zaupanja tako v državo kot tudi medsebojnega zaupanja,« je poudaril. »Naš skupni cilj mora biti, da se skupno dvignemo v svojih vrednotah in storimo vse, da Slovenija vzpostavi družbo, kjer medsebojno sodelujemo in je človek človeku človek,« je še dejal novi mandatar.

V Čerensovcaj so slavili

»Jenamena, kak smu inda meli radi svojo zemlô«

»Jenamena, kak mi je vroče. San jako žmetno klačo ali san priklačo do vas. San pa prišel pu ednon leti med vas bovjaš Mirko, ka van man

stvarmi. Mi pa mamu na tej naši prireditvi tudi dosta takšoga, ka si lidge čüdivlejo. Recimo, ka šenki pogače dobijo vsakši večer. Če se vklju-

cintori, pri spomeniki tistih, steri so spadnoli v prvi svetovni bojni. Te so se odpelali na Dolnjo Bistrico do groba Jožeta Godine, steri je biu Maistrov borec in naj bi biu tudi prvi osvoboditelj Prekmurja. Pri Müri so se stavili pri spominski plošči, stera je postavljena branitelom mo-

ustvaro kip bovjaša, steri stoji pred zidino črenšovske pošte, je ceili keden pod milim nebom ustvarjo eno zanimivo skulpturo, stera ponazarja prekmurske motive, od žitni polj do sunčavnic in štrkov. Jenamena keden pa je ponüdo marsikaj, od glasbenih večerov, zabavne, šport-

Organizatorji Jenamena festa – levo bovjaš Mirko, druga z desne Andreja Sever pred Kleklovim spomenikom

nekaj važnuga za povedati,« so rejči, s sterimi je Mirko Šernek kak mali rijtar pozdravo vse, steri so prišli na otvoritev 8. Jenamena festa. V Čerensovcaj, prekmurskoj vesnici, stera je ime dobila po črensi, rastlini, stera je včasih v tej krajaj bila fejest razširjena, majo fejest flajse lidi. Dosta od njih jih je aktivnih v domanjom kulturno-turističnom društvu, steroga vodi leranca Andreja Sever. Oni so si pred leti tudi vözbrodili, ka vsakšo leto meseca avgusta pripravijo festival rokodelstva, domače obrti, kulture in kulinarike, steromi so dali ime po enoj zanimivoj rejči, stero so domanji lidje radi nücali namesto prkunjavanja.

»Jenemena je rejsan žmetno preveseti, vej pa neka takšoga v slovenskom knjižnom geziki nega. Negda so nej škeli grdo gučati, tak kak se gnesden tau dosta bole čüje. Te so rajši pravli Jenamena, toča mi je vsevküp vdarila. Leko pa je izraz tudi pomeno neka pozitivnoga. Jenamena, kak me je pogledno. Te si si mislo, tau je pa dobro,« je raztolmačila Sevrova in dodala: »Jenamena povemo tudi te, gda se čüdivlemo nad

čijo v kakše igre, vsem damo šenki gesti. Mi se posvetimo gostom, vej pa znamo, ka oni nam festival delajo«.

Jenamena fest, steri je letos noso ime Jenamena, kak smu inda meli radi svojo zemlô, so v tom leti raztegnoli na dva kedna. »Najprva

Kip bovjaša

smo meli predkeden, steri je biu v znamenji proslavljanja našoga svetka, dneva združitve prekmurskih Slovincov z matičnim narodom. Začnili smo tak, ka smo se prvi den z biciklini odpravili po branikih slovenstva v našoj občini. Spomnili smo se tisti lidij, steri so pripomogli k tomi, ka je Prekmurje gnes v Sloveniji,« pove predsednica KTD Črenšovci. Biciklisti so se daubili na črensovskom

Gorički klantoši na odri

sta čez tau reko v slovenskoj bojni 1991. leta. Spominsko bicikleranje so končali pred sedežom Občine Črenšovci, gde stoji spomenik posvečen duhovniki, politiki in publicisti Jožefi Klekli, steri je s svojimi sodelavci zaznamovau prelomne zgodovinske dogodke za prekmurski narod pred 95. leti.

»17. avgust je za nas velki svetek. Mi smo v Slovenijo nej prišli po nekšom naključji. Prav je, ka se spomnimo tej dogodkov in lidij, steri so zaslüžni za tau, ka smo ostali tü Slovenci,« pravi sogovornica, stera je ponosna tudi na tau, ka v njihovi občini vsakšo leto pripravijo proslavo, na steri se spomnijo na té svetek. Ponosni so tudi na tau, ka je pred državno proslavo, stera je bila v Böltincaj, k njim prišo predsednik rosaga Borut Pahor, steri je položo venec k spomeniki Jožefa Klekla.

Tüdi glavni keden Jenamena festa je biu domoljuben. Kipar Rudolf Novak iz Mežice, steri je pred dvema letoma

ne, kulinarične in etnološke programe, pa tudi senje. Pripravili so ške folklorni festival, lutkovno predstavo, notpokazali par filmov in vödali dva CD-ja. Pesmarico domoljubnih pesmi z naslovom Slovenska krajina, mili moj dom so vödale Ljudske pevke penzionistke, pevka Tjaša pa je predstavila zgoščenko Edno takšo bi rad, na steri so zbrane ljudske pesmi, tüdi nekaj porabskih, s tematiko ženske. Predstavili so tudi peto knjižico iz zbirke Inda, z naslovon Jenamena, kak smu inda obsližavali. V njoj je tak v knjižnom geziki kak prekmurščini napisano, kak so v Čerensovcaj in okoli inda sveta svetili. »Mi vse delamo brezplačno in smo skauz dobre volé. Nikdar se ne taužimo, čiglij mamu dosta dela. Puno nas vküp stau-pi, pa te se mamu fejest dobro. Najbole nam je fajn, če tau lidge spoštüvlejo in pridejo na naše prireditve,« je zaključila Andreja Sever.

Tekst in kejpí:
Silva Eöry

Murska Sobota ob združitvi Prekmurja s Slovenijo

ZA 100-LETNICO: SPOMENIK MATIJI SLAVIČU

95-letnico združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom je s trajnim obeležjem, spominsko ploščo na fontani sredi mesta, počastila tudi Murska Sobota.

O pomenu zgodovinskega dogodka je govoril državnozborski po-

Na fontani (upajmo, da bo odslej delovala, kot se spodobi, ker do zdaj ni, op. avt.) sredi Sobote imajo spominsko ploščo zaslužni za združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom

slanec Jožef Horvat (Nova Slovenija - krščanski demokrati), ki je bil med pobudniki, da je leta 2005 Državni zbor sprejel zakon, po katerem je 17. avgust državni praznik, posvečen združitvi prekmurskih Slovencev z matičnim narodom v sestavi nove države Srbov, Hrvatov in Slovencev oziroma Jugoslavije. Nekaj pesmi sta skupaj odigrali Prekmurska godba Bakovci in soboški Pihalni orkester. Na spominski tabli, pritrjeni na fontano, je napisano: **Na razvodnici med Muro in Rabo... Vsem zaslužnim za združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom... 17.08.2014 ...Mestna občina Murska Sobota.**

Župan Anton Štihec je v nagovoru povedal, da so se v mestni občini odločili postaviti spomenike in obeležja pomembnim osebnostim in zgodovinskim mejnikom, zato tudi spominska plošča združitvi prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, in to v neposredni bližini balkona, s katerega je Vilmoš Tkalec proglasil Mursko republiko. Sicer pa je prvi tak čudovit - tako župan - spomenik, postavljen leta 1945 rdečearmejem in partizanom na Trgu zmage.

Slavnostni govornik Jožef Horvat je posebej pohvalil tiste, ki so se po prvi svetovni vojni, ki je med Prekmurci po še nepopolnih podatkih zahtevala 814 žrtev, bili pripravljeni in sposobni zavzeti leta 1919 v Parizu za združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. »Slovenci zaradi izgube Koroške in Primorske po I. svetovni vojni nismo nikoli povsem dojeli pomena pridobitve Prekmurja, katerega prebivalci Slovenci so bili 900 let v okviru ogrske države njena nepomembna manjšina na obrobju... Čez 5 let bomo obeležili 100-letnico združitve, in po tem, ko smo v Črenšovcih postavili spomenik Jožefu Kleklu starejšemu, v Dokležovju odkrili spomenik Ivanu Jeriču, bi bil čas, da uresničimo dolgoletno idejo in postavimo v Prekmurju spominsko obeležje - morda spomenik dr. Matiji Slaviču, dvakratnemu rektorju Univerze v Ljubljani in ključni osebnosti na pogajanjih v Parizu za priključitev Prekmurja matični Sloveniji,« je udeležencem slovesnosti povedal Jožef Horvat, ki je sicer govoril tudi o drugih, predvsem z gospodarskim razvojem Pomurja povezanih nalogah.

E. Ružič

Lendava: 20. avgust, dan madžarske državnosti

OBLJUBE SO PREMALO, POTREBNA SO DEJANJA

Osrednja prekmurska slovesnost ob dnevu državnosti Madžarske, 20. avgustu, v spomin na svetega Štefana, prvega madžarskega kralja, je bila - kot že vrsto let doslej - ob cerkvi svete Katarine v Lendavi. Po slovesnosti je bila sveta maša, ki jo je v sodelovanju z domačimi duhovniki daroval kardinal dr. Gyula Márfi iz Veszpréme. Gostje iz Madžarske, madžarskega veleposlaništva v Ljubljani in domačini so položili vence k spomeniku svetega Štefana in s tem počastili življenje in delo prvega kralja, utemeljitelja sodobne madžarske države. O tem, kako v sedanji Madžarski razmišljajo o svetem Štefanu, in o drugih temah je govoril podpredsednik parlameta Sándor Lezsák, osrednji govornik pa je

Predsednik prekmurskih Madžarov Ferenc Horváth: »Mislim, da so slednjič potrebna dejanja, kajti obljube so premalo.«

bil Ferenc Horváth, predsednik sveta Pomurske madžarske narodnostne skupnosti. Ob prazniku so Ferencu Geriču, upokojenemu direktorju Galerije-Lendava, za prispevek za razvoj kulture in tudi za sodelovanje med državama na kulturnem področju izročili visoko madžarsko odlikovanje. Ferenc Horváth je povedal, da so prekmurski Madžari in Porabski Slovenci pred dvema letoma podpisali sporazum o sodelovanju, kar se je pokazalo kot dobra odločitev. »Mislim, da bi ta sporazum zdaj nadgradili z ustanovitvijo ene vrste evropske miniregije, kar bi bilo edinstveno v Evropski uniji in v korist obema manjšinama. Menim, da so slednjič potrebna dejanja, kajti obljube so premalo.« Gre za to, da je zakonska ureditev v Sloveniji dobra, toda v vsakdanjem življenju se uresničuje premalo iz zapi- sanega oziroma prepočasi, zlasti kar se tiče gospodarskega razvoja ob meji oziroma v narodnostnih (in enako v nenarodnostnih) krajih.

Ob sicer že običajnih občinskih proslavah v dvojezičnih krajih v počastitev dneva državnosti je bila letos še posebna »cerkvena« slovesnost, in sicer jo je v največji narodnostni, slovensko-madžarski vasi Dobrovniku organizirala tamkajšnja župnija. Doslej so bile v Dobrovniku občinske proslave ob spomeniku svetemu Štefanu, tokrat pa so k sodelovanju povabili sombotelskega škofa Andrása Veresa. Domači župnik Simon Štihec je odločitev za slovesnost po- jasn timer z mnenjem, da ni nujno, da bi bile vse večje narod- nostne prireditve in slovesnosti zgolj v Lendavi.

E. Ružič

... DO MADŽARSKE

Več kot 107 tisoč tujih državljanov se lahko udeleži lokalnih volitev

Vsi tuji državljani, ki imajo na Madžarskem naslov, se lahko brez registracije udeležijo lokalnih volitev, ki bodo 12. oktobra. Lahko tudi kandidirajo za svetnike ali župane. Za njih veljajo enaka pravila kot za madžarske državljane na Madžarskem, se pravi, da za kandidata ni obvezno, da živi v istem kraju, v katerem kandidira. Če se tuji državljani z madžarskim naslovom želijo udeležiti manjšinskih volitev, se morajo registrirati v manjšinski volilni register, enako kot pripadniki manjšin na Madžarskem. Rok za prijavo v manjšinski volilni register je 26. september.

Madžarski državljani (brez madžarskega naslova), ki živijo v tujini, nimajo pravice sodelovati na lokalnih volitvah.

Red svetega Štefana Imreju Kertész Ob 20. avgustu, državnem prazniku, dnevu državnosti je madžarska vlada odlikovala z najvišjim madžarskim odlikovanjem pisatelja Imreja Kertésza in izumitelja Ernőja Rubika. Red sv. Štefana jima je predal predsednik države János Áder. Pisatelj Imre Kertész je literarno Nobelovo nagrado prejel leta 2002 za roman Brezusodnost, ki ga je v slovenščino prevedel Jože Hradil. Ernő Rubik je izumitelj znane Rubikove kocke, ki jo poznajo po vsem svetu.

Orient ekspres bo vozil iz Budimpešte do Teherana

Začetna postaja naslednika znanega Orient ekspresa bo Budimpešta, toda cilj ne bo v Istanbulu kot nekoč, temveč v Teheranu. Z načrti luksuznega vlaka je novinarje seznanil poslovni direktor MÁV Nosztalgia d.o.o. Luksuzni vlak bo sestavljen iz zgodovinskih vagonov, turiste zanj bo organizirala britanska turistična agencija. Zanimanje je precejšnje, potovanje v eno smer bo trajalo dva tedna. Organizatorji računajo na leto s petimi vlaki.

Nejsem znala, ka je tau, ka mati pa oča

Brezi starišov gorarasti, tak ka si je sploj nej pozno, je vejndrik baukše, kak če je potistim zgibiš, gda že vejš, ka teba pomenita mati ali oča. Anica Korpič, po možej Bartakovič iz Slovenske vesi je brezi starišov gorzrasla, samo sledkar je spoznala svojga očo, šteri je do tistoga mau v Meriki živo. Kak de pripovedala, ona je nej čutila, ka nejma materé pa očo, zato ka so Anico baba, vüc pa tetica tak gorazranili, kak če bi njigvo dejte bilau.

- Prvin kak bi začnili pripovedjati, tau mi povejte, zaka vas vsakši tak zové, ka Panni, če ste Anica?

»Ne vej, od tistoga mau, ka sem se naraudila, name tak zovéjo ka Panni. Tau bi teba samo vejn moja mati znala povedati, samo ona je mrla, gda sem dja štiri lejta stara bila. Tak ka dja mater trno nika ne vardjem.«

- Kak je tau, ka je tak mlada mrla?

»Ona bi nej smejla drugoga maloga deteta meti, zato ka nika nej vreda bilau pri njej, pa tau so ji barbejrdje prajli. Gda je ona z bratom kusta bila, te so dejte, gda je šest ali sedem mejsecov staro bilau, krajvzeli, pa te je ešče nika več nej vago kak kilo pa tresti dejk. Mati so v Peči bili v špitalaj, gde je vüc bijo barbejr, pa zato so go te domau pistili, gde je ešče dve leti živela prvin kak bi mrla.«

- Pa ka je bilau z vašim bratom?

»Brata nika nejbilau, ešče gnesden žive, naja sta baba pa dejdak gorranila.«

- Nej je težko bilau brezi materé gorrast?

»Dostakrat sem tak v sebi zmišlaval, ka bi bilau, če bi mati nej mrla, dapa nika ne morem povedati, zato ka dja sem sploj lejpa mlada lejta mejla. Zato ka vsikši, ka so kauli mene bili, je tau gledlo, ka nejmam materé. Gda sem se s sestričnov ali z bratrancom špilala, pa sta ona starišom tau prajla, ka oča pa mati, te sem je dja tō tak zvala, oča pa mati. Zato ka sem dja nej mejla stariše, pa sem nej vejdl, ka tau znamenüje.«

- Ka je bilau z očo, zaka ste ga nej poznali?

»Zato, ka petdesetšestoga leta, potistim ka je mati mrla, je oča v Meriko odišo. Tak je odišo z daumi, ka v Avstriji nam gvant tjüpi, zato ka tistoga reda si pri nas nej daubo. Dapa več je nej nazaj prišo, dugo smo nej vedli, gde je, samo za par lejt je gnauk samo prišlo pismo, ka je v Meriki. Najprvin je šestdesetausmoga leta domau prišo, gda je meriško državlanstvo (állampolgárság) daubo, te sem dja že šestnajset lejt stara bila.«

- Te ste se na očo tō nej spominjali?

»Nej, sploj sem nej vejdl, kak vögleda, pa ranč mi je nej na misli prišo, bole od matere sem vsigdar senjala. Vsigdar sem go tak vidla, ka z vacalejgom na glavej na posteli leži. Mi, mlajši z babov venej na dvauri te male margarete baremo, pa te rauže potistim v materno pargiško dejam. Ešče zdaj vidim tau pred očami, ka v ednoj rokej je svejčo mejla, v drugoj rokej pa te rauže, ka smo ji mi pobrali. Dapa sama ne vej, če je tau istino bilau ali mena samo tau v senji naprej pride.«

- Kak je bilau, gda so oča domau prišli?

»Müva z bratom sva cejli den v okni sejdla, tak sva očo čakala. Vej, ka je že kmica bila, gda je kloncko pa nutraprišo. Dapa samo do praga, pa od tistec je babo pito, če leko notra dé. Te je baba prajla, ka če si k mlajšom prišo, te pozabimo, ka je bilau pa leko nutra prideš, dapa če nej, te idi ta kama škeš. Dapa on je včasín pravo, ka k nam je prišo, on mlajše ške videti. Potejm je že vsikšo leto prišo domau pa nas je pogledno, samo mena je nej tak bijo, kak če bi oča domau prišo, samo kak nikšna žlata. Vedla sem, ka je moj oča, dapa name sta baba pa vüc ranila, steri je v Varaši v šauli ravnatelj bijo, tak se je zvau, ka Németh, on je bijo teticin mauž. Gnauk sva se skur svadila zavolo tauga, zato ka ranč te, gda je doma bijo moj oča, sem v kino (mozi) üšla pa sem nej njega prosila pejneze, liki vüca. Tau je pa zato bilau, ka je zamé on samo eden clovek bijo iz rodbine, pa nej oča. On se je te cejlak

obrnlo, gda se je venej v Meriki oženo, nas je tista ženska tak rada mejla, kak če bi njeni mlajši bili.«

- Vi ste bili venej v Meriki pri oči?

»Mi smo osemdesetoga leta venej bili, mauš, dja pa hči. Samo te je že on fejt betežen bijo, s srcaum so ga rezali. Dva ali tri kedne smo venej bili, pa ranč te čas je doma baba mrla, dapa mi smo nej vedli, zato ka so nam nej telefonirali. Samo te, gda nas je vüc domau pripelo pa vi-

Panni (Korpič) Bartakovič

dimo, ka tetice pa drügi so vse v črnem. Nej mi je vseedno bilau, pri oči sem bila, doma mi je pa, leko povejm, druga mati mrla.«

- Druga žena od oče je kaj odla sé k vam?

»Večkrat je sé k nam prišla, kak na mojo gostüvanje, tak te, gda se je brat ženo, dapa nej nagusta. Zato ne pride večkrat, je gnauk prajla, ka vidi, gda leto dni taodide, te oča že tašo domotožje ma, ka mora domau priti. Dvöma bi paut draga bila, te pa bola vsigdar njala, aj oča pride domau. Devetdesetpetoga leta je betežna gratala pa namé je fejt stejla videti, tak ka te sem se sama pelala z letalom k njej. Vejš, ka špajsko bilau, gda clovek edne rejči ne vej angleški. Gda me je mauš v Wieni na letalo djau, sem mislila, ka nikdar več nemo doma odla, dapa zato je nej tak nevarno bilau, srečno sem nazaj domau prišla. Potejm, ka sem domau prišla, je ešče dve leti živela pa te tak mrla.«

- Ka so potejm oča delali?

»Oča je potistim ram odavo pa pravo, ka de v dom starcov üšo. Na mejsec de stau dolarov plačüvo, da de tam pa de nüco, gda pa domau pride, te pa tak nej trbej. Tü doma smo ma mi ozark vcuj zozidali eden taši mali ram, gde je emo edno sobo, kopalnicco pa dnevno sobo. Tau njema zato trbelo, ka de on tam s padaši malo pripovejdo. Drugo leto na vüzem je domau prišo pa sedem noči je tam ozark v svojom rami spau. Na ausmo nauč ma je lagvo gratalo, embolijo daubo na plüčaj, rešilec (mentö) ga je odpelo pa v špitalaj je mrau.«

- Vas pa vašoga brata je baba kak ladala gora zriniti, mislim na pej naze?

»Gvüšno ji je nej bilau leko, mi smo dočas sploj srmaki bili, ka je oča nej domau prišo. On je sprvoga dosta pakov pošilo domau, najbola gvant. Dapa tau je za nas nej dobro bilau, zato ka mi smo te ešče tü doma telko mogli za te pake plačati, kak je on tam v Meriki

tisti gvant küpo. Gnauk je ranč doma bijo, gda je pak prišo pa te je vido, ka nam eden takšni pak drago pride, pa potistim je že samo pejneze pošilo domau.«

- Kak so vas baba ladala vö navčiti za učiteljico, zato ka tistoga časa so ešče oča nej pošilali pejneze?

- Tetica je petdesetsedmoga skončala šaulo pa školnikojca gratala, mauž je tō školnik bijo pa obadva sta na Magyarsze-csödi včila v šauli. Šestdesetoga leta sta sé prišla, zato ka je dejdak mrau, pa te ram, ka je zdaj tü prauti nas, so te zidali. Gda so ga gora zozidali, te so se sé spakivali, pa potejm so te že namé oni tō pomagali s pejnezi, tak sem se te dja leko tadale včila.«

- Zaka ste se ranč za školnikojco včili?

»Moja tetica je tō školnikojca bila, dostakrat smo šli na Magyarsze-csöd v tisto šaulo, gde je ona včila, pa se je meni tau fejt povidlo. Dja sem študirala kak školnikojca za nižje razrede, fakultativno pa ešče slovenščino.«

- Težko je bilau, dosta ste se mogli včiti?

»Drügo nej bilau težko zame, samo tisto, gda sem slovenščino študirala, zato ka pred tistim smo se mi v Varaša slovenščino nej včili, samo rusuški. Na pa petje je ešče žmetno bilau zamé, zato ka na flavti pa na pianoni smo mogli vse pesmi za nižje razrede dolazošpilati. Pred tistim sem dja te instrumente ranč nej vidla, nej ka bi špilala na njij, tak ka tau je zamé težko bilau.«

- Gde ste včili najprvin, gda ste zgotauvili?

»Najprvin sem na Gorenjom Seniki začnili včiti, gde sem devet lejt bila. Tam se je meni sploj fejt vidlo, samo mala se je te prijala v šaulo oditi, pa te sem dja tō v Varaš mogla priti v osnovno šaulo Arany János, osemdesetdrugoga leta. Potejm leta dvejezero me je župan Črenko proso, aj dem v Sakalovce v šaulo, zato ka tam je školnik v penzijo odišo. Par lejt sem tam včila pa so te šaulo zaprli. Tak sem te v Števanovce odišla včit. Edno leto sem včila, gda je prišo eden čüden ravnatelj, steri me je taposlo, zato ka sem dja bila tam najmenje časa pa nekakoga ta mogo poslati, ka nas je preveč bilau. Potejm sem dve leti doma bila, pa leko povejm, ka sem že skur depresivna bila od tauga. Tau se srečo mejla, ka gnauk eden zranjek se je ravnatelj srednje šaule Bela III., Šandor Bedič tapostavo k meni pa me je pito, če neškem tam pri njij delati. Leko povejm, ka s tejm, ka te me je on gorvzejo, mi je vejn življenje rejšo. Na pa te od tistec sem te v penzijo odišla, zdaj že tri lejta tauma.«

- Zdaj vam je nej špajsko, ka ste doma?

»Nejsem časa mejla na tejm zmišlávati, zato ka dosta vse mi je vküpprišlo. Tašča je mrla dvanaajstoga januara, septembra je varaška »mama« mrla, te mauž je dosta v špitala bijo, vnuki so cejlo leto tü, ka je hči doktorca. Tak ka nejsem mejla dosta časa si zmišlávati. Zdaj se že dobro počütim, zato ka sem nej brezi dela, liki sem penzionistka.«

Karči Holec

Velki bau-bau Oskar

Pravijo ka je bau-bau tisto, ka vanej nika nega, znoutraj pa je prazen gé. Depa, geste eden najbolje istinski bau-bau. Zové se Oskar. Tou je nej tisti bau- bau, s sterin postrašuvajo mlajše: Če ne boš vrli, te bau-bau odnesé. Naš Oskar se za trno velkoga drži, depa, un je vcejlak mali bau-bau, nika nej vekši od napršnjaka.

Megla

Mali bau-bau Oskar si nika mejra ne more najti. Samo bi škeu postrašuvati pa nika drugo nej.

»Zatoga volo sam na svejti gé. Samo zatoga volo, ka moram postrašuvati. Vej sam pa nej človek, steri dela, gej, pidje pa spi.«

V tom svojom nebeskom deli pride do enoga velkoga potoka. Na, šörki potok je biu pa je eške gnesden takši, kak je tisto nouč biu. Tisto nouč, gda se je skrak njega stavo naš Oskar.

»Tak! Na tom mesti zdaj počakam. Leko stoj pride. Gda pa pride, ga tak postrašim, ka njemi cüjk vujde. Vej de vido, sto je velki bau-bau Oskar.«

Tak je mali bau-bau Oskar čako. Čako je, čako, megla koulak potoka pa je bila vse bole gousta, vse bole velka.

»Na, takšo pa sam eške nej vido. Ka vraga se tou koulak mene gor gemle?«

Tak si je brodo, vej je pa megle eške nigdar nej bilou na njegvoj pauti. Pomalek se je več nika nej vidlo. Nej eden prst pred nousom. Naš Oskar pa eške itak ne vej, ka je tou megla. Po svojoj staroj šegi znouva vse naopak brodi.

»Ha, vejn, ka je tou! Vejn! Tou nekaj namé šké postrašiti. Vejn, vejn!«

Trbej pa prajti, ka njemi nej bi lepou bilou pri srcej, če bi ga emo. Brezi srca ga je tō najbolje za istino stra bilou. Bole je megla gousti bila, vekši je biu njegvi stra.

»Sto pravi, ka me je stra gé? Sto tou laža? Vej ge toum stvoření že pokažem, sto je velki bau-bau Oskar!«

Kak je pravo, tak je škeu naprajti. Depa, neje djau, kak je šegou emo. Neje djau »buuuuuuuuu!« Djau je bole naraj »bu-u-u-u«. Megla pa nikan

neje škejla odti. Ostanola je na svojom mesti. Naš Oskar pa je v straji delo »bu-u-u« pa isko, kak aj vō iz toga stvoření vujde. Zmejs se je postrašo, gda se je samo nagnouk pred njim drejva pokazala. Najbole pa ga je postrašila süja vejka, ka je v vodou spadnola. Depa, nej si je škeu pripoznati. Nej si je škeu pripoznati, kak ga stra vse bole drži v svoji rokaj.

»Bu-u-u-u« je stra vkraj od sebe gono.

Če bi oči emo, bi je doj zapro, samo aj več nega té meglé, toga stvoření koulak njega. Tak njemi je nej ostanolo drugoga, kak tadale spiščavati vō iz sebe tisti njegvi postrašeni:

»Bu-u-u-u....«

Tak je nouč šla svojo paut. Na njenom konci vsigdar den pride. Pa je na tisto nauč ranč tak bilou. Najprva pomalek, po tejm pa vse bole se je den delo. Zdaj je stvoření bole mlečno gratalo, kak pa je vnoči bilou. Kak bi se vōminilo. Vej je pa vsigdar tak. Vsigdar je megla vnoči ovakša kak pa vodne. Depa, naš Oskar od toga nika ne vej. Zatoga volo je eške z vekšin strajom delo:

»Bu-u-u-u....«

Pomalek, rejsan najbolje pomalek, je sunce začnolosegrejvati meglo. In tak pomalek je megla bila vse bole tenka, vse menjša pa vse bole se je vidlo skouz njou. Tak je sunce doj topijlo Oskarov stra tō. Nagouk je gato vcejlak ovakšen.

»Na, stvoření? Dun sam te postrašo! Ti pa si škelo name postrašiti. Tou pri meni nika nede, ka boš vedlo! Vej sam pa ge velki bau-bau Oskar,« je šou mali bau-bau Oskar tadale skrak potoka.

Megle že davnik več nej bilou.

Miki Roš

Pismo iz Sobote

Dva trno čedniva

Inda svejta sta bila dobriva pajdaša. Kama dé eden, déta oba. Tou je bilou eške v mladi lejtaj. Čas pa svoje naredi. Prvi se je oženo, drugi je šou tak malo koulak po svejti. Vsikši pa si je trno dobro kariero vküper spravo. Tak je taodišlo tresti lejt. Srečata se nin na ednoj poštiji. Veseliva si skoučita koulak šinjeka pa brž v krčmou. Tam si pijačo sprosita, pomalek pidjeta pa si zgučavata o svoji žitkaj.

»Brž po tejm, kak sva študej-rati enjala, sam se oženo,« začne prvi. »Vej pa vejš, s tisto črno, ka je tam prejk naše študentske krčme živela. Dvoje dece mava. Oba sta že pri krüji. Depa, razpitala sva se. Ena bole mlada od nje je zmejs prišla. Zdaj sam z njou, depa, ne vejn, kak dugo eške. Ka pa ti?«

»Sedem lejt me nej domou bilou. Biu sam v Merki, Australiji, vseposedi. Ženske eške vsigdar rad mam, depa, nejsam se ženo. Zdaj pa mi je več nej do toga. Nejsam ge za ženiti. Ovak pa sam se na velke nut v delo vrgo. Ja, kariera! Leko bi povedo, ka sam se s kariero oženo,« drugi posanco zdigne, ka na zdravdje spidjeta.

»Ja, kariera! Ge sam tō, leko povem, oženjeni s kariero, a zvün toga eške s tou mojo drugo ženo. Vej pa vejš, kak je tou gé. Žena dun nej k šenki. Ta mlada dosta pejnez vō iz mene pocca, tak ka dun moram dobro kariero delati. Depa, vejš, kak je. Vsem sam na očan. Kamakoli dem, že vse vōzglasijo na teveni pa radioni. Žmetno je gé, nebesko žmetno.«

»Ranč kak praviš! Sploj več privat živlenja nemam. Kak bi vsi leko z meuv delali, kak bi od nji biu. Kak praviš, žmetne so té naše kariere. Pa eške po tejm gučijo, kak preveč prislüžimo. Mantramo pa se bole kak stoj koli drugi. Po zobaj

pa nas vlačijo, kak bi mogli vse vküper k šenki delati. Pride takši den, ka bi najraj vse vküper skončo.«

»Vej pa, ja! Meni se takšo tō zgodi. Depa, si po tejm brodim. Si brodim, ka do brezi mene? Ka? Zatoga volo po tejm vsigdar povejm, ka trbej tadale titi.«

»Tadale titi vse zavolo lidi, sterim slüžimo. Depa, dun eške eno spidjeva.«

Tak sta stariva pajdaša pomalek pila. Zmejs sta kaj pogela, guč je šou tadale po svojoj poti, kama je škeu titi.

»Ge zadnja lejta najraj na golf ojdin. Tam se leko relaksejram, zmejs pa se z možakami eške kaj od biznisa pa vse takšo leko zgučimo. Ka pa ti? Maš kaj časa za sebe?«

»Žmetno ga najdem. Trno žmetno, depa, gda si ga vze-mem, rad dem na djajo. Eto sam biu z enimi takšnimi bole prejnimi v Afriki. Čüda vsega smo strejlali. Vej pa nej dugo bilou, tri tedne smo ojdili tam spodkar. Depa, dun smo se zgučali pa se pogodili. Ja, eške na djaji moram dela-

ti.«

»Tak, kak praviš. Eške gda si za sebe čas vzememo, delamo. Depa, tou niške ne vej. Tou niške ne vidi.«

Minoula je vōra, dvej vōri, tretja tō, pomalek de trbelo tadale titi. Eške prav odideta, za šankom eške eno spidjeta.

»Ti? Kama pa si se ti napouto, prva sva se srečala,« pita tisti drugi.

»Ka ge vejn. Ne vejn. Ka pa ti,« pita prvi.

»Ge tō ne vejn, depa, če deva včasín za kiklom na pravo, prva prideva,« povej drugi pa že odideta.

Ja, tak je bilou s tejma možakaroma. Tisti prvi je v zadnji deseti lejtaj tri najboukše firme na nikoj spravo, zmejs pa v parlamenti sejdo. Tisti drugi je biu dva mandata žüpan v velkom varaši, pou svoje slüžbe je na biroviiji sejdo. Zdaj, gda je direktor, čaka, ka ga osoudijo za velke pejneze, ka so sfalili. Če sta pa prišla ta, kama sta šla, eške niške ne vej, njiva pa najmenje.

Miki

KÜHARJEVA SPOMINSKA HIŠA NA GORNJEM SENIKU

(cerkvenozgodovinska in etnološka razstava)

Odprta ob torkih in četrtnih

od 14. do 18. ure,

ob sobotah od 10. do 14. ure.

Kontaktna oseba: Ibolya Neubauer

Tel.: +36-30-6088-695

E-mail: kuharemlekhaz@jupinet.hu

Vodstvo v slovenščini!

Vstop brezplačen!

Naslov: H-9985, Gornji Senik, Cerkvena pot 11.

www.porabje.hu

7.00 KULTURA, ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.40 PLANET OPIČJIH LJUDI - BITKA ZA ZEMLJO: NEANDERTALEC, KOPRODUKCIJSKA DOKUMENTARNA SERIJA, 12.00 BELA CELINA: ANTARKTIKA, POTOPIS, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 14.00 POLNOČNI KLUB: PRETEKLOST V NAS, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.25 MOJA SOBA: JAN, RESNIČNOSTNA ODDAJA, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 SAM SEBASTIAN: ŠESTI ČUT, 17.40 MEŽANKA, GOSPA IVANKA, 18.35 MILI IN MOLI: PREŠITA ODEJA, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ŠTEVERJAN 2014, 21.25 MED VALOVI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 POLNOČNI KLUB: LJUBITELJSKA KULTURA, 0.10 DNEVNIK, 0.40 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.25 INFO-KANAL.

PETEK, 29.08.2014, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI KANAL, 8.30 ZABAVNI KANAL, 10.50 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 11.35 IZ NOČI KLAVIRJEV: PIANIST DANIEL BRECEJ, SIMFONIČNI ORKESTER RTVS IN SIMON KREČIČ - S. RAHMANINOV: RAPŠODIJA NA PAGANINIJEVO TEMO, 12.40 PRISLUHNI MO TISIN: NE SLIŠIM DOBRO, KAJ ZDAJ?, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 13.20 SLOVENSKI MAGAZIN, 13.40 MIRA MARKO, DOKUMENTARNI PORTRET, 14.40 PRIČEVALCI: PAVLINA ULRICH DOBOVŠEK, 16.25 MOSTOVI - HIDAK, 16.50 MIGAJ RAJE Z NAMI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, 17.20 JUDO - SVETOVNO PRVENSTVO, 18.05 VESLANJE - SVETOVNO PRVENSTVO, 19.10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 20.00 MAOV KULT OSEBNOSTI, SINGAPURSKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 20.55 DA, GOSPOD PREMIER: KRIZA NA SREČANJU NA VRHU, ANGLEŠKA NANIZANKA, 21.30 TRST JE NAŠI, KRATKI IGRANI FILM AGRT, 22.00 NEUSTRASHNI ABALLAY, ARGENTINSKO-ŠPANSKI FILM, 23.35 TOČKA, GLASBENA ODDAJA 0.25 ZABAVNI KANAL.

SOBOTA, 30.08.2014, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEV, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.45 CIBICAN POJE IN PLEŠE, 12.15 MLADI LEONARDO: ŽELVA IN ZAJEC, ANGLEŠKA NADALJEVANKA ZA MLADE, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.25 TEDNIK, 14.25 PRAVA IDEJA! 14.50 MED VALOVI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA, 15.15 ALPE-DONAVA-JADRAN, 15.50 VDIH DRUGEGA, DOKUMENTARNA ODDAJA, 16.25 O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.15 NA VRTU, ODDAJA TV MARIBOR, 17.40 DOLGI POHOD V SVOBODO, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 18.30 OZARE, 18.40 VSE O ROZI: MAMA CAPKO, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.05 ZLATI ČASI, ŠPANSKO-PORTUGALSKI FILM, 21.55 NA POLJIH FLANDRIJE, BELGIJSKA NADALJEVANKA, 22.50 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.25 URA (I.), ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 0.20 OZARE, 0.25 DNEVNIK, 0.50 UTRIP, VREME, ŠPORT, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFO-KANAL.

SOBOTA, 30.08.2014, II. SPORED TVS

9.45 SLOVENC V ITALIJI, 11.15 POLNOČNI KLUB: LJUBITELJSKA KULTURA, 12.35 MIGAJ RAJE Z NAMI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, 13.15 VESLANJE - SVETOVNO PRVENSTVO, 15.15 SREČA V NESREČI, ŠPANSKI FILM, 17.00 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: AVSTRALIJA : SLOVENIJA, 19.45 ŠPANSKI VEČERI, I. ODDAJA, 20.50 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: ŽDA : FINSKA, 23.45 MED VALOVI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA, 0.15 ZABAVNI KANAL.

NEDELJA, 31.08.2014, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.35 KAPITAN SABLJEZOBI, VLADAR SEMDIH MORJI: PIKEC REŠI TEMNO DAMO, NORVEŠKA OTROŠKA NADALJEVANKA, 10.50 SLEDE: MAJDA MARIJA SOUČEK, ODDAJA TV MARIBOR, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA: STISKA MLADIH, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.25 ŠTEVERJAN 2014, 14.55 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: PARIŠKI PIŠČANCI, DOKUMENTARNA SERIJA, 15.15 GUBE, ŠPANSKI ANIMIRANI FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.15 LEGENDE VELIKEGA IN MALEGA EKRANA - FRANE MILČINSKI JEŽEK, 18.15 100 JEŽKOVH LET - MISIJON DOBRE VOLJE, 18.40 MUCIKA: MUZEJ NA LUNI, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 VOJN DEŽIJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 20.55 INTERVJU, 21.50 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.15 DNEVNIK NEKEGA NARODA: FILOZOF NA OBLASTI, DOKUMENTARNA SERIJA, 23.05 ALPE-DONAVA-JADRAN, 23.35 DNEVNIK, 0.00 ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 0.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 0.55 INFO-KANAL.

NEDELJA, 31.08.2014, II. SPORED TVS

8.50 ALPE-DONAVA-JADRAN, 9.30 TURBULENCA: BITI REALEN, NE IDEALENI, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 10.00 UGRIZNIMO ZNANOST: AVTONOMNI AVTO, ODDAJA O ZNANOSTI, 10.25 OB 300-LETNICI ROJSTVA CARLA PHILIPPA EMANUELA BACHA: KOMORNI ANSAMBL SLOVENICUM - BACH & SINONI, C.PH.BACH, DIRIGENT UROŠ LAJOVIC, ZBOROVODJA TOMAŽ FAGANEL, SOLISTI M.M.KOFLER, ŠKRANJEC, M.MOČNIK, KOMORNI ZBOR SLOVENICUM, 11.20 ALJAZ BEGUŠ, DRAGAN LONČINA IN HINKO HAAS (SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA IN DAVID DE VILLIERS), 13.20 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: ARGENTINA : HRVAŠKA, 15.15 VESLANJE - SVETOVNO PRVENSTVO: FINALA, 16.45 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: SLOVENIJA : MEHIKA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 GLASBENI VEČER: KONCERT V VERONSKI ARENI 2014, 20.50 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: TURČIJA : ZDA, 23.45 JUDO - SVETOVNO PRVENSTVO, 0.30 ZABAVNI KANAL.

PONEDELJEK, 01.09.2014, I. SPORED TVS

6.15 UTRIP, 6.30 ZRCALO TEDNA, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.40 OBZORJA DUHA: STISKA MLADIH, 11.15 POGLED NA ... FIGURINE KITAJCEV IZ NARODNEGA MUZEJA SLOVENIJE, DOKUMENTARNA ODDAJA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.30 POLNOČNI KLUB: LJUBITELJSKA KULTURA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: SICILJANSKE POMARANČE, DOKUMENTARNA SERIJA, 15.55 OTROŠKI PROGRAM: OP! 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.25 DUHOVNI UTRIP: KAMP DRUŠTVA "VESELA NOVIČA", 17.40 POGLED NA ... PREŠERNOV SPOMENIK V LJUBLJANI, DOKUMENTARNA ODDAJA, 18.00 OPUS: 40 LET UMETNIŠKEGA DELA IGORJA ŠVARE, ZBIRKA SLOVENSKEGA OKTETA V SOLKANU IN PEVSKA ŠOLA DIEGA BARIOSSA ROSSA, 18.30 TRALA TRALE: SAKSOFONI, RISANKA, 18.40 KNJIGA O DŽUNGLI: MAVGLIJEV OBOŽEVALEC, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA

KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 OPUS: 40 LET UMETNIŠKEGA DELA IGORJA ŠVARE, ZBIRKA SLOVENSKEGA OKTETA V SOLKANU IN PEVSKA ŠOLA DIEGA BARIOSSA ROSSA, KONCERT OB ODPRTJU 29. SLOVENSkih GLASBENIH DNEVOV POSVEČEN 80-LETNICI SKLADATELJEV BOŽIDARJA KOSA IN LOJZETA LEBIČA, 0.50 DUHOVNI UTRIP: KAMP DRUŠTVA "VESELA NOVIČA", 1.05 DNEVNIK, 1.35 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.25 INFO-KANAL.

PONEDELJEK, 01.09.2014, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.30 ZABAVNI KANAL, 10.30 DOBRO JUTRO, 12.55 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 14.30 MED VALOVI, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA, 15.00 BLEJSKI FORUM, 17.00 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.30 INTERVJU, 18.20 JUDO - SVETOVNO PRVENSTVO, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 20.00 VZHODNOBERLINSKA SAGA (I.): KONEC DNEVA, NEMŠKA NADALJEVANKA, 21.00 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: BRAZILIJA : ŠPANJA, 0.15 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.00 ZABAVNI KANAL.

TOREK, 02.09.2014, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.40 DUHOVNI UTRIP: KAMP DRUŠTVA "VESELA NOVIČA", 10.55 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST: MARIBOR, DOKUMENTARNA SERIJA, 11.50 SLEDE: MAJDA MARIJA SOUČEK, ODDAJA TV MARIBOR, 12.15 OPUS: 40 LET UMETNIŠKEGA DELA IGORJA ŠVARE, ZBIRKA SLOVENSKEGA OKTETA V SOLKANU IN PEVSKA ŠOLA DIEGA BARIOSSA ROSSA, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.30 STUDIO CITY, 14.20 OBZORJA DUHA: STISKA MLADIH, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK: KANAPE - KANAPE, 15.50 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: EKOKMETIJSKO NA SICILIJI, DOKUMENTARNA SERIJA, 16.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.25 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 17.55 GLOBUS, 18.30 TRALA TRALE: SRAMEŽLJIVA FLAVTA, RISANKA, 18.35 LUKA, REŠEVALNI COLN: STARI TONA, RISANKA, 18.40 PUŠJA PEPA: ROBIDOVJE, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 PARADIŽ (II.), ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 21.00 BOLEZEN - PRODAJNA USPEŠNICA, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 GLOBUS, 23.35 PRIČEVALCI: ZDENKA VIRANT JAN, 0.30 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 0.55 DNEVNIK, 1.20 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.05 INFO-KANAL.

TOREK, 02.09.2014, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.00 ZABAVNI KANAL, 11.15 DOBRO JUTRO, 14.10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 15.35 SAM SEBASTIAN: ŠESTI ČUT, 16.00 MOSTOVI - HIDAK: KANAPE - KANAPE, 16.45 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: LITVA : AVSTRALIJA, 19.15 ŽREBANJE ASTRA, 19.30 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: KOREJA : SLOVENIJA, 22.15 PRŠUT, PRŠUT, ŠPANSKI FILM, 23.45 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.35 ZABAVNI KANAL.

SREDA, 03.09.2014, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, 6.05 ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 11.00 ODISEJA 5200 - KOLLO, KI JE ZAVRTELO SVET, 11.55 BOLEZEN - PRODAJNA USPEŠNICA, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.30 TEDNIK, 14.20 GLOBUS, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: GRŠKI ZLAHTNI ZAFRAN, DOKUMENTARNA SERIJA, 16.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.25 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 17.55 TOČKA PRELOMA, 18.30 TRALA TRALE: TU IN TAM, RISANKA, 18.35 ŽIVALSKI ČIRA ČARA, RISANKA, 18.35 BACEK JON: VSE NAJBOLJŠE, TIMI, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 FILM TEDNA: LOV, DANKSI FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 TOČKA PRELOMA, 23.35 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 0.05 DNEVNIK, 0.35 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.20 INFO-KANAL.

SREDA, 03.09.2014, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.00 ZABAVNI KANAL, 10.15 DOBRO JUTRO, 12.30 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 13.40 O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR, 14.05 NA VRTU, ODDAJA TV MARIBOR, 14.40 SLOVENC PO SVETU: DR. ZVONE ZIGON, ODDAJA TV MARIBOR, 15.20 LEGENDE VELIKEGA IN MALEGA EKRANA - FRANE MILČINSKI JEŽEK, 16.20 100 JEŽKOVH LET - MISIJON DOBRE VOLJE, 16.45 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: SLOVENIJA : ANGOLA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 SAGRADA - ČUDEŽ STVARITVE, ŠVICARSKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 21.00 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: ŠPANJA : FRANCIJA, 0.15 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.00 ZABAVNI KANAL.

ČETRTEK, 04.09.2014, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.35 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 11.05 KNJIGA MENE BRIGA: PAOLO GIORDANO: ČLOVEŠKO TELO, 11.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR, 12.20 NA VRTU, ODDAJA TV MARIBOR, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.30 TOČKE POTI - WAYPOINTS, PORTRET FOTOGRAFA MILANA PAJKA, 14.20 SLOVENSKI UTRINKI, ODDAJA MADŽARŠKE TV, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK: BREZ MEJA - HATARTALAN, 15.50 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: MLADI GRŠKI KMETJE, DOKUMENTARNA SERIJA, 16.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 18.30 TRALA TRALE: PESEM VETRA, RISANKA, 18.35 SVET ŽIVALI: POLŽKA HEDVIKA, RISANKA, 18.40 BACEK JON: DIH, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 V RINGU Z ALIJEM, DOKUMENTARNI FILM, 21.35 APLAVZI! - NUŠA DERENDA, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.00 OSMI DAN, 23.35 SVETO IN SVET: MARIJA IN SLOVENC, 0.30 UGRIZNIMO ZNANOST, ODDAJA O ZNANOSTI, 0.55 DNEVNIK, 1.20 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.05 INFO-KANAL.

ČETRTEK, 04.09.2014, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.00 ZABAVNI KANAL, 11.10 DOBRO JUTRO, 14.20 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 15.30 TOČKA PRELOMA, 16.00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR, 16.50 DOLGI POHOD V SVOBODO, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 17.50 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: HRVAŠKA : PORTORICO, 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.30 KOŠARKA - SVETOVNO PRVENSTVO: SLOVENIJA : LITVA,

DOGODKI V OBJEKTIVI

V prejšnji kednaj je bilau par takšni programov, steri so pri-
vabili dosti lidi. Med njimi sta bili prauška po Marijinoy pauti pa
likovna kolonija v Slovenskom daumi v Varaši. S tej programov
vam objavlamoeške par kejpov, stere je v svoj objektiv »zgrabo«
Karči Holec.

Püšpek dr. Peter Štumpf pred varaškov cerkvijov, gda so prišli prauškarge

Varaška baročna cerkev, stera je letos svetila 250. oblejtnico, se je lepau napunila

Prekmurski ustvarjalci na varaški koloniji: slikar Dubravko Baumgartner...

... kipar Ferenc Király

.... pa slikar Endre Göntér

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR
Lendavska 1; 9000 Murska Sobot; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB